

Bruselj, 4. junij 2020
(OR. en)

8512/20

ESPACE 22
RECH 218
COMPET 254
MI 149
IND 64
ENV 322
EU-GNSS 11
TRANS 239
TELECOM 78
ENER 193
EMPL 301
CSDP/PSDC 269
CFSP/PESC 443

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 8512/20

Zadeva: Sklepi Sveta o „vesolju za trajnostno Evropo“

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o „vesolju za trajnostno Evropo“, ki so bili sprejeti po pisnem postopku 4. junija 2020.

SKLEPI SVETA O

„VESOLJU ZA TRAJNOSTNO EVROPO“

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU:

- A. Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določa pristojnost EU za vesolje¹;
- B. sporočila Komisije z dne 26. oktobra 2016 o vesoljski strategiji za Evropo² in Sklepov Sveta z dne 30. maja 2017 o „vesoljski strategiji za Evropo“³;
- C. sklepov Sveta z dne 28. maja 2019 o „vesolju kot dejavniku“⁴;
- D. ciljev Združenih narodov (ZN) za trajnostni razvoj, zlasti ciljev št. 4 – kakovostno izobraževanje, št. 5 – enakost spolov, št. 8 – dostojno delo in gospodarska rast, št. 9 – industrija, inovacije in infrastruktura, št. 10 – zmanjšanje neenakosti, št. 13 – podnebni ukrepi, št. 14 – življenje v vodi, št. 15 – življenje na kopnem in št. 17 – partnerstva za doseganje ciljev⁵;
- E. načel iz Pogodbe o načelih, ki urejajo dejavnosti držav pri raziskovanju in rabi vesolja, vključno z Luno in drugimi nebesnimi telesi;

¹ Zlasti členov 4 in 189 Pogodbe.

² Dok. 13758/16.

³ Dok. 9817/17.

⁴ Dok. 9248/19.

⁵ Resolucija, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela 25. septembra 2015.

Vesolje za dolgoročno trajnostno rast

1. POUDARJA, da je treba spodbujati razvoj trajnostnega evropskega vesoljskega sektorja, da bi zadostili zahtevam prihodnjih generacij in zagotovili evropsko konkurenčnost; PRIZNAVA vedno večji strateški pomen vesoljskega sektorja; SE ZAVEDA, da se vesoljski sektor hitro spreminja zaradi vse večje ponudbe vesoljskih produktov in storitev ter povpraševanja po njih, tehnoloških sprememb in pojava tako imenovanega „novega vesolja“ („New space“) z novimi akterji, najrazličnejše uporabe vesolja v različnih gospodarskih dejavnostih [...] in večjih naložb zasebnega sektorja, pa tudi okrepljenega sodelovanja med vladami, med drugim prek vesoljskih agencij, medvladnih organizacij, zasebnega sektorja, univerz, raziskovalnih organizacij in družbe;
2. SE ZAVEDA kratko-, srednje- in dolgoročnih učinkov, ki jih ima trenutna pandemija covid-19 po svetu, in POUDARJA, da je treba graditi na pridobljenih izkušnjah; IZPOSTAVLJA prispevek, ki ga imajo lahko vesoljske tehnologije in storitve pri odzivanju na razmere, in POUDARJA pomen vesoljskega sektorja za ponovni zagon gospodarstva v trajnostno prihodnost in odpornejšo družbo;
3. POUDARJA, da nudi vesoljski sektor številne priložnosti za podporo dolgoročni trajnostni rasti s spodbujanjem družbenih in gospodarskih koristi – med drugim v skladu s cilji ZN za trajnostni razvoj, sendajskim okvirom⁶, Pariškim sporazumom⁷ in strateškimi prednostnimi nalogami EU, kot je steber socialnih pravic EU⁸, pa tudi z ozaveščenim sprejemanjem odločitev –, in za boljše javne politike v vseh sektorjih ter IZPOSTAVLJA, da lahko znanost o Zemlji in evropski vesoljski podatki, storitve in tehnologije prispevajo k evropskemu zelenemu dogovoru⁹, kar bi Evropi omogočilo, da postane globalna voditeljica pri prehodu v trajnostni svet, reševanju družbenih izzivov in ohranjanju delovanja naravnih ekosistemov v korist prihodnjih generacij;

⁶ Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, sprejet 18. marca 2015 na tretji svetovni konferenci ZN v Sendaju na Japonskem.

⁷ Poročilo konference pogodbenic z njihovega 21. zasedanja, FCCC/CP/2015/10/Add.1.

⁸ Dok. 13129/17.

⁹ Dok. 15051/19.

4. POUDARJA, kako pomembna je trajnost vesoljskih dejavnosti za njihovo vlogo pri uresničevanju ciljev ZN za trajnostni razvoj; OPOZARJA, da je za zagotavljanje dolgoročne trajnosti vesoljskega okolja treba širše mednarodno sodelovati in izmenjavati informacije, da bi ohranili delujoče, trajnostno in varno vesoljsko okolje; SPODBUJA prostovoljno izvajanje smernic ZN za dolgoročno vzdržnost vesoljskih dejavnosti;
5. POUDARJA, da je za svetovno konkurenco in nove modele trajnostne rasti potrebna korenita preobrazba industrije, dobavnih verig, delovnih mest ter znanj in spretnosti, tudi v vesoljskem sektorju;
6. PRIZNAVA, da vesoljski program EU, v sinergiji z Obzorjem Evropa, pa tudi programi Evropske vesoljske agencije (ESA) in Evropske organizacije za uporabo meteoroloških satelitov (EUMETSAT) ter dejavnosti držav članic v okviru svojih vlog in pristojnosti podpirajo, da bi Evropa ostala vodilna mednarodna akterka pri reševanju različnih družbenih izzivov in krepitvi konkurenčnosti evropske vesoljske industrije v celotni vrednostni verigi, zlasti pri zmanjšanju odvisnosti od kritičnih tehnologij, na hitro razvijajočih se trgih;
7. PRIZNAVA, da je pomembno spodbujati navzkrižno bogatenje vesoljskih in nevesoljskih sektorjev ter njihove medsebojne pozitivne učinke, upoštevajoč zmogljivosti malih in srednjih ter zagonskih podjetij za razvoj trajnostne, odporne in prožne evropske industrije, ki je svetovno konkurenčna in odzivna na pomembne družbene spremembe;

8. SE ZAVEDA priložnosti, ki jih nudijo digitalna preobrazba in vrhunske tehnologije (npr. avtomatizacija, povezljivost, masovni podatki, umetna inteligenca, kvantne tehnologije, visokozmogljivostno računalništvo, napredna proizvodnja, internet stvari) za doseganje čim večjih sinergij z vesoljsko industrijo, kar prispeva prispeva k ustvarjanju novih poslovnih priložnosti v Evropi, ki imajo visoko rast, ter oblikovanju evropske gospodarske osnove in evropske socialne kohezije, kot je poudarjeno v industrijski strategiji¹⁰, strategiji za mala in srednja podjetja¹¹, novi evropski strategiji za podatke¹² in digitalni prihodnosti Evrope¹³;
9. PRIZNAVA, da ima vesolje pomembno vlogo pri razvoju znanj in spretnosti ter tehnologij in storitev, potrebnih za oblikovanje odporne družbe, ki bo v spreminjajočem se svetu zmožna reševati svetovne izzive, kot so podnebne spremembe, degradacija ekosistemov, zdravstvene krize, prehranska varnost in migracije, in da k temu razvoju tudi prispeva;
10. PRIZNAVA, da uporaba vesoljskih storitev in podatkov v drugih sektorjih, kot so zdravstvo, promet, varnost, kmetijstvo, razvoj podeželja, gozdarstvo, ribištvo, upravljanje virov, energetika, logistika, obramba, kultura, turizem, odzivanje v izrednih razmerah, pa tudi spremljanje podnebja, biotske raznovrstnosti ali naravnih in kulturnih virov, ponuja priložnosti tako industriji, da v celotni vrednostni verigi razvije storitve z visoko vrednostjo, kot tudi javnim sektorjem, da sprejemajo boljše politične odločitve; ter PRIZNAVA, da bi lahko takšna uporaba spodbudila tudi visokokakovostna delovna mesta z visoko vrednostjo in dolgoročno zaposlovanje, s čimer bi se izboljšala produktivnost in odpornost gospodarstva in širše družbe v EU ter podprla trajnostna Evropa;
11. POUDARJA, da vesoljske rešitve znatno prispevajo k izzivu podnebno nevtralnega gospodarstva, zlasti z digitalnimi inovacijami, saj zagotavljajo usklajene, hitre in varne storitve, spodbujajo krožno gospodarstvo in pametno gospodarjenje z viri, spodbujajo pametna mesta in pametne vasi ter omogočajo oceno učinka politik s spremljanjem ozračja, ekosistemov in podnebja Zemlje;

¹⁰ Dok. 6782/20.

¹¹ Dok. 6783/20.

¹² Dok. 6250/20.

¹³ Dok. 6237/20.

12. POUDARJA pomen vesoljskega programa EU in programa Obzorje Evropa; POUDARJA, kako pomembni za EU so evropski neodvisni kritični vesoljski sistemi, kot so določanje položaja [...] in časa, spremljanje podnebja in toplogrednih plinov ter okolja, vladne telekomunikacije in dostop do vesolja; in POZIVA Evropsko komisijo in države članice, naj olajšajo in spodbujajo uporabo podatkov in storitev, ki jih zagotavljajo program Copernicus, sistem Galileo in storitev EGNOS, pri izvajanju nevesoljskih politik na evropski in nacionalni ravni; PRIZNAVA dodano vrednost obstoječih in novih projektov sodelovanja (npr. spremljanje razmer v vesolju – SSA) za evropsko trajnost;
13. POZIVA Komisijo, naj razvije poglobljeno analizo sedanjega stanja in prihodnjih perspektiv evropskega „novega vesolja“ in njegovega prispevka k evropskemu gospodarstvu, ki razširja obstoječe tržne zmogljivosti ter podpira MSP in zagonska podjetja, hkrati pa vključuje tudi pojav novih akterjev in nov razvoj; ter POUDARJA, da je treba državam članicam s porajajočimi se vesoljskimi zmogljivostmi, pa tudi njihovi industriji in akademskim krogom, zagotoviti podporo pri njihovem dejavnem sproščanju celotnega potenciala vesoljskega gospodarstva EU in krepitvi njegove ekonomske odpornosti;

Izobraževanje ter znanja in spretnosti za vesolje

14. UGOTAVLJA, da mora Evropa v globaliziranem svetu hitrega tehnološkega razvoja, avtomatizacije in digitalizacije, povezanih z novimi trgovskimi in gospodarskimi okoliščinami in družbenimi izzivi, kot so podnebne spremembe, izbruhi zdravstvenih kriz in demografske spremembe, okrepiti prizadevanja za razvoj znanja, interdisciplinarnih znanj in spretnosti ter potrebnih kompetenc, da bi našli ustrezne rešitve; POUDARJA, da so za pravičen prehod na novo digitalno in zeleno gospodarstvo potrebne naložbe v ljudi, da se omogoči uresničevanje ekonomskih in socialnih agend; POZIVA Evropsko komisijo, naj skupaj z državami članicami ter v sodelovanju z industrijo, raziskovalnimi organizacijami in akademskimi krogi opredeli prihodnje pomanjkljivosti in vrzeli v znanju in spretnostih ter razmisli o možnih rešitvah in ciljnih pobudah;

15. POZIVA Evropsko komisijo, naj se opre na evropsko podatkovno strategijo, prihodnjo posodobitev novega programa znanj in spretnosti za Evropo ter akcijski načrt EU za digitalno izobraževanje, da bi se spodbudil razvoj znanj in spretnosti na novih področjih, vključno z digitalnimi znanji in spretnostmi ter podatkovno analitiko, zlasti ob upoštevanju vse večjega obsega podatkov, pridobljenih pri opazovanju Zemlje, in drugih vesoljskih podatkov;
16. POUDARJA, da morajo države članice v sodelovanju z zasebnim sektorjem, univerzami in raziskovalnimi organizacijami ter medvladnimi organizacijami storiti več za razvoj spretnosti in znanj, spodbujanje inovacij in podjetništva, omogočanje privlačnega delovnega okolja in uspešnega vesoljskega sektorja;
17. POUDARJA pomen naložb v programe izobraževanja, povezane z vesoljem na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike na vseh ravneh; MENI, da bodo vesoljske dejavnosti verjetno pritegnile zanimanje mladih znanstvenikov in študentov; POUDARJA, da je pomembno zagotoviti močno bazo znanja v evropskem vesoljskem sektorju, in PRIZNAVA, da je treba mlade generacije opogumljati za študij in delo na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, med drugim z namenom spodbujanja uravnotežene zastopanosti spolov; ter POZIVA države članice in Evropsko komisijo, naj v sodelovanju z Evropsko vesoljsko agencijo in organizacijo EUMETSAT okrepi programe ozaveščanja, vključno s praktičnimi dejavnostmi, da bi povečali pozitivno podobo in privlačnost vesoljskih dejavnosti med mladimi v Evropi;
18. POZIVA Agencijo za evropski globalni navigacijski satelitski sistem (GSA), naj sodeluje z državami članicami in jim zagotovi tehnične informacije in specifikacije o razvoju trga in izpopolnjevanju ter naj z ustreznimi nacionalnimi javnimi in zasebnimi strokovnjaki razpravlja o ustanovitvi delovnih skupin, kar bi prispevalo k razumevanju in prepoznavanju potreb trga ter omogočalo, da bi podatki in storitve na področju vesolja spodbudili ustvarjanje delovnih mest in pospešili množično uporabo na trgu;
19. POUDARJA, da bi bilo treba obstoječe in prihodnje pobude za prenos znanja in krepitev zmogljivosti uporabiti tudi za pridobivanje znanja po vsej EU in podporo razvoju nabora talentov s posebnimi znanji o vesolju in tozadevnimi spretnostmi za industrijo;

20. POZIVA države članice in Evropsko komisijo, naj omogočijo celovitejši pristop k razvoju znanj in spretnosti v celotnih vrednostnih verigah v vesoljskem sektorju, na primer s spodbujanjem poklicnega usposabljanja, spletnega in stalnega učenja ter s spodbujanjem skupnih diplom in usposabljanj v visokošolskem izobraževanju;
21. POUDARJA pomen regionalnega sodelovanja; ter POZIVA k večjemu sodelovanju regionalnih in lokalnih organov pri razvoju znanj in spretnosti ter izmenjavi znanja za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest, inovacij in podjetništva po vsej EU, da bi imeli koristi od razvoja močne industrijske osnove na podlagi vesoljskih aplikacij in storitev; POUDARJA, da je treba okrepiti sodelovanje (tudi medsektorsko) ter izmenjavo informacij in najboljših praks; ter POZIVA k poenostavitvi dostopa do evropskih sredstev za razvoj znanj in spretnosti.
-